STOPY TOTALITY

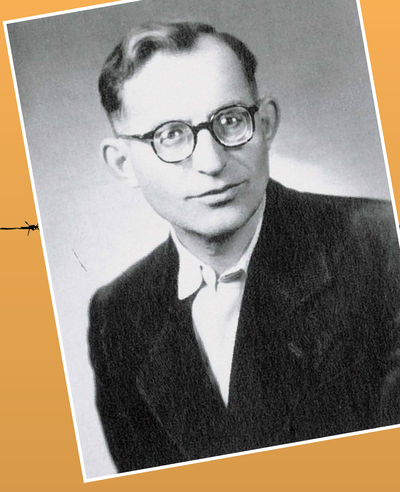

Stopy totality okolo opata Tajovského

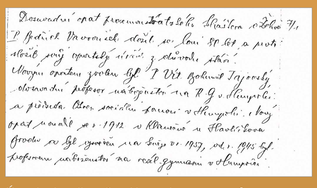

Úryvek z kroniky města Humpolce ze 7. 1. 1948

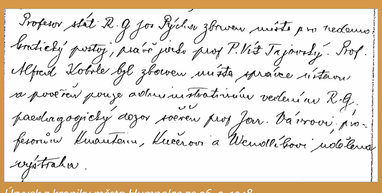

Úryvek z kroniky města Humpolce ze 26. 2. 1948

HLAS Vysočiny

ZPRÁVY.

VŠEM NAŠIM DOPISOVATELŮM, ČTENÁŘŮM A PŘÍZNIVCŮM PŘEJEME SRDEČNÉ PŘEJEMNÉ UŽITÍ VELIKONOČNÍCH SVÁTKO.

Regionální noviny ze 13. 3. 1948

Bohumil Vít Tajovský se narodil 3. března 1912 v maličké obci Klanečná u Havlíčkova Brodu. Účastnil se exercicí v Želivě pod záštitou tehdejšího opata Vavrouška, navštěvoval sdružení katolické mládeže, byl vzdělavatelem v Orlu. Kněžská studia ukončil v roce 1937 svěcením v Hradci Králové. V roce 1941 složil závěrečné profesorské zkoušky. Do Humpolce nastoupil v roce 1942 jako prozatímní profesor na gymnáziu, kde vyučoval filozofii, latinu, dějepis a také náboženství. Po válce uvažoval o studiích v cizině, ale nedostal od ministerstva povolení, proto se rozhodl získat na Karlově univerzitě doktorát z filozofie. Přišel rok 1948 – v lednu toho roku 1948 byl zvolen nejmladším opatem, v únoru byl humpoleckým akčním výborem označen za nepřítele lidu a byl mu zakázán vstup do gymnázia, z fakulty byl vyhozen.

Po ustanovení akčních výborů v Humpolci přišlo do Želiva první omezení, které se dotklo zejména opata Tajovského. Musel odevzdat automobil, na seznamu nepřátel republiky bylo jeho jméno hned na druhém místě. O této skutečnosti se dozvěděl od svého dlouholetého přítele doktora Richtera, který byl též na seznamu uveden.

Události poté nabraly rychlý spád. V červnu 1949 se měla na Křemešníku konat pouť, kde měl se svým kázáním vystoupit i opat Vít Tajovský. V den konání pouti zaklepali na jeho dveře dva příslušníci Státní bezpečnosti, kteří mu sdělili, že s ním potřebují velmi nutně mluvit. Namítl, že slouží poutní mši svatou. „To bude záležet na vás. Když budete pěkně mluvit, ještě vás tam sami dovezeme." Opat Tajovský byl z vyšetřovací vazby propuštěn po dvou dnech.

Záminku k opatovu druhému zatčení poskytl tzv. číhošťský zázrak. Když farář Toufar při svém kázání 11. prosince 1949 poukázal na kříž stojící na svatostánku a pronesl větu: „Toto je náš Spasitel", kříž se před zraky přítomných několikrát pohnul a nakonec zůstal v poloze, ve které by měl normálně spadnout. Tajovský nabádal Toufara, aby byl v této záležitosti velmi opatrný. Toufar byl v lednu 1950 obviněn ze zinscenování tzv. číhošťského zázraku, zatčen a odvezen do Valdic. Na následky mučení vzápětí zemřel. Také Tajovský byl v souvislosti s tzv. číhošťským zázrakem 30. ledna 1950 zatčen a ve vykonstruovaném soudním procesu odsouzen na 20 let těžkého žaláře a k 10 letům ztráty občanských práv.

Během Tajovského věznění proběhla „Akce K", která byla provedena v noci z 13. na 14. 4. 1950. Želivský klášter obývalo sedm řeholníků včetně resignovaného opata Bedřicha Vavrouška a tři civilní osoby. Kuchařka Marie Bundová si po obsazení kláštera musela okamžitě složit svoje věci a odejít k příbuzným. Kostelník Emil Melichar s manželkou museli rovněž ještě v noci klášter opustit. V klášteře byl zřízen internační tábor.

Po více než desetiletí ponižování a útrap ve věznicích na Pankráci, ve Valdicích, na Mírově a v Leopoldově – kde byl spolu s jinými kněžími přinucen vlastníma rukama zbourat kostel, byl po amnestii v roce 1960 propuštěn. Až na krátké období po roce 1968 nesměl působit jako kněz a pracoval jako lesní dělník a topič, později jako podnikový archivář na Havlíčkobrodsku. Byl pod stálým dozorem Státní bezpečnosti. V církvi působil tajně, udržoval kontakty s významnými představiteli nejenom církevního, ale i kulturního života, např. Janem Zrzavým, Josefem Florianem, Janem Zábranou, Bohuslavem Reynkem a Josefem Kostohryzem.

Menšík točil poslední film v Želivu

Laudin, R. (30. duben 2009). Menšík točil poslední film v Želivu. MF Dnes, str. C3.

Dokumenty nalezené v internačním táboře Želiv

Dopisy internovaným

Želivský klášter, květen 2012

Jeho první rehabilitace v roce 1968 nebyla dokončena a komunisté ji později neuznali. Rehabilitován byl až po listopadové revoluci u pražského soudu na Ovocném trhu. Soud na základě dostupných poznatků rozhodl, že se všechna obvinění zamítají, protože byla falešná a zmanipulovaná.

Do kláštera v Želivě se mohl s konventem vrátit až v roce 1991 za situace, která v mnohém připomínala příchod prvních premonstrátů do opuštěného kláštera v zimě roku 1149. Díky jeho činorodosti se klášter brzy stal jedním z českých duchovních center. Tajovský přivedl do Želiva početnější konvent, než jaký jej musel nedobrovolně v padesátých letech opustit.

V roce 1990 mu byl udělen čestný doktorát humanitních věd na univerzitě v De Pere v USA. Od roku 1994 byl čestným členem řádu maltézských rytířů. Ve stejném roce mu bylo uděleno čestné občanství města Humpolce a medaile dr. Aleše Hrdličky. Prezident republiky Václav Havel propůjčil opatu Vítovi za jeho přínos k obraně lidských práv 28. 10. 1996 nejvyšší státní vyznamenání – Řád T. G. Masaryka. Za obranu práv církve byl v témže roce jmenován honorárním konventuálním kaplanem Suverénního řádu maltézských rytířů. Roku 1999 rezignoval ve svých 87 letech na svoji funkci, jako v té době nejdéle sloužící opat na světě.

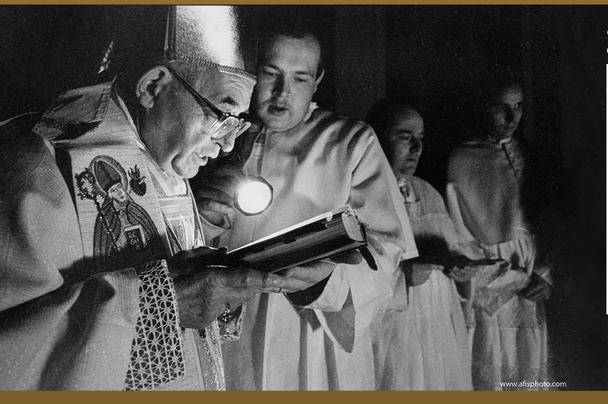

www.afrsphoto.com

Opat Vít Bohumil Tajovský zemřel 11. 12. 1999 a byl pohřben v řádové hrobce v Želivě.

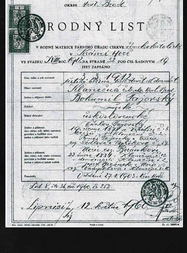

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA

RODNÝ LIST

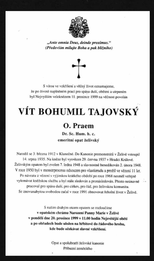

VÍT BOHUMIL TAJOVSKÝ

O. Praem

Dr. Sc. Hum. h. c.

Střední škola informatiky a cestovního ruchu SČMSD Humpolec, s.r.o.

Autorský tým:

Štěpán Jirsa, Liliana Kopicová, Jakub Škrabánek, Jakub Vazač, Klára Pelikánová, Karolína Vojtová

Pedagogické vedení:

Stanislava Bendová, Mgr. Andrea Papežová,
Ing. Renata Tomšů

evropský sociální fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ